

OPISKELIJAN OPAS

1. vsk

2021-2022

MÄNTÄN LUKIO

KOULUN PUHELINNUMEROT

Vs. rehtori, opinto-ohjaaja, Johanna Rintapää	044 728 8214
Vararehtori Sirkku Polvinen	044 728 8213
Koulusihteeri Sari Luomanperä	050 439 1125
Opettajien huone	03 488 8508
Kouluterveydenhoitaja Miia Hovikorpi	050 440 0324
Kuraattori Taru Helin	044 728 8207
Kiinteistöhoitaja Pirkko Yläkangas	050 522 6555
Keittiö	044 728 8221
Siivoojat	044 097 9295

OPETTAJAT

	<u>Nimilyhennys</u>	<u>Oppiaine</u>	<u>Opetusluokka</u>
Berg Marjo	MB	Äi	SUL
Helén Markus	MHE	MAA, MAB	MAL
Kananen Pauli	KAP	MU	MU
Kaunisto Sari	SK	RU, SA, SC, SD, erit.op	SAL
Ketonen Henna	HK	HI, YH	HIL
Kymäläinen Petri	PKY	FY, KE, MAB	FYL
Linkopuu Henna	HeLi	Ilmaisutaito, S2	
Lipsonen Anu	ALI	EN, RU	ENL
Mäenpää Päivi	PM	LI	
Pelto-Piri Timo	TPP	ET, FF, PS, UE	USL
Penttinen Tero	TP	LI	
Pollari Anne	AP	MAB	KIL
Polvinen Sirkku	SP	BI, GE, TE	BIL
Rintapää Johanna	JR	OP	
Salmi Hannu	hasa	HUA	
Sultani Leea	SuLe	KU	KUV
Valtonen Kristiina		Tutor-opettaja	
Viertoma Josefiina	JVI	EAB	

RYHMÄNOHJAAJAT

<u>Ryhmä</u>	<u>Ryhmänohjaaja</u>	<u>puh.</u>	<u>ohjausluokat</u>
21a	Sirkku Polvinen	044-728 8213	BIL
21b	Henna Ketonen	044-4392555	HIL
21c	Petri Kymäläinen	044-0979297	FYL
20a	Markus Helen	044-0979294	MAL
20b	Sari Kaunisto	044-3558003	SAL
19a	Marjo Berg	044-0979293	SUL
19b	Timo Pelto-Piri	044- 0979299	USL
18	Anu Lipsonen	044-0979298	ENL

LUKUVUODEN TYÖ- JA LOMA-AJAT

Syyslukukausi	10.08.2021 – 22.12.2021	työpäiviä 91
Syysloma	18.10.2021 - 22.10.2021	(vko 42)
Joululoma	23.12.2021 - 07.01.2022	

Kevätlukukausi	10.01.2022 – 04.06.2022	työpäiviä 98
----------------	-------------------------	--------------

***Abien koulutyö päättyy to 18.02.2021**

Talviloma	28.02.2022 – 04.03.2022	(vko 9)
Pääsiäinen	15.04.2022 - 18.04.2022	
Helatorstai	26.05.2022	
27.05.2022	vapaa	

JAKSOT JA PÄÄTTÖVIIKOT

<u>Jaksot</u>	<u>Päiviä</u>	<u>Päätöviikot</u>
1. ti 10.8.2021 – ti 21.9.2021	(31)	ke 15.9.2021 – ti 21.9.2021
2. ke 22.9.2021 – ke 10.11.2021	(31)	to 4.11.2021 – ke 10.11.2021
3. to 11.11.2021 – ti 11.1.2022	(31)	pe 17.12.2021 – ti 11.1.2022
4. abit ke 12.1.-17.2.2022	(27)	to 10.2.2022 - ti 15.2.2022
4. ke 12.1.2022 – pe 25.2.2022	(33)	ma 21.2.2022 – pe 25.2.2022
5. ma 7.3.2022 – ke 20.4.2022	(31)	ti 12.4.2022 – ke 20.4.2022
6. to 21.4. – la 4.6.2022	(31)	ti 24.5.2022 – ke 1.6.2022

UUSINTA-/RÄSTIKOKEET JA NIIHIN ILMOITTAUTUMINEN

<u>Uusinta-/rästikoe</u>	<u>ilmoittautuminen</u>
ma 4.10.2021 ja ti 5.10.2021	to 30.9.2021
ma 22.11.2021 ja ti 23.11.2021	to 18.11.2021
ma 24.1.2022 ja ti 25.1.2022	to 20.1.2022
pe 25.2.2022 (abit)	ke 23.2.2022 (abit)
ma 14.3.2022 ja ti 15.3.2022	to 10.3.2022
ma 2.5.2022 ja ti 3.5.2022	to 28.4.2022
to 9.6.2022, klo 9.00-12.00	ti 7.6.2022

OPPITUNTIEN AJAT

08.00 – 08.45	1, oppitunti	45 min	
09.00 – 09.45	2. oppitunti	45 min	
10.00 – 10.45	3. oppitunti	45 min	Abit klo 10-11.30 (3. ja 4. tunti yhtein)
10.55 – 11.40	4. oppitunti	45 min	
12.15 – 13.00	5. oppitunti	45 min	
13.10 – 13.55	6. oppitunti	45 min	
14.05 – 14.50	7. oppitunti	45 min	
15.00 – 15.45	8. oppitunti	45 min	

Keskiviikkoisin 1. ja 2. tunti pidetään yhteen. Tunti päättyy klo 9.30.

Päivänavaus	08.55 – 09.00
Ruokatauko abit/neluset	11.30 – 12.15
Ruokatauko muut	11.40 - 12.15

YO-KIRJOITUSPÄIVÄT

Syksy 2021

ma 13.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
ke 15.9.	reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 17.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä, englanti
ma 20.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä, ruotsi
ti 21.9.	matematiikka, lyhyt ja pitkä oppimäärä
to 23.9.	reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 24.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus –koe
ma 27.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja

Kevät 2022

ti 15.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus –koe
to 17.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä, englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja
pe 18.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 21.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä, englanti
ke 23.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 25.3.	reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
ma 28.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä, ruotsi
ke 30.3.	reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

OPPIAINEIDEN KOODIT TYÖJÄRJESTYKSESSÄ

HUOM! LOPS2016 mukaan opiskelevien kurssien koodissa z, esim. zBI5

Äi	äidinkieli ja kirjallisuus	FY	fysiikka
Bi	biologia	GE	maantiede
EN	englanti (pk 3:lla alkava)	HI	historia
ES	espanja	HUA	huippu-urheiluakatemia
ET	elämäkatsomus	KE	kemia
FF	filosofia	KU	kuvataide
		LA	latina

LI	liikunta
MAA	matematiikka, pitkä
MAB	matematiikka, lyhyt
MU	musiikki
OP	opinto-ohjaus
PS	psykologia
RD	ranska (lukiossa alkava)
RU	ruotsi (pk 7:llä alkava)
SA	saksa (pk 3:lla alkava)
SC	saksa (pk 8:lla alkava)
SD	saksa (lukiossa alkava)
SU	suomi toisena kielenä
TE	terveystieto
TVT	tieto- ja viestintätekniikka
UE	uskonto
VD	venäjä (lukiossa alkava)
YH	yhteiskuntaoppi

OPISKELUHUOLTO

Mäntän lukion opiskeluhuollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoitona.

Opiskeluhoitosta vastaa yhteisöllinen, moniammatillinen hyvinvointiryhmä (YHR), jonka tehtävänä on koordinoita ja kehittää opiskeluhoitotoimintaa yleisellä tasolla. YHR:ään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaaja, opettajajäseniä, terveydenhoitaja sekä kuraattori. YHR ei käsittele yksittäisten opiskelijoiden asioita.

Yksilökohtaisella opiskeluhoitolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskeluhoitojen palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuollon palvelut, opiskeluhoitojen psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Opiskeluhoitotyöhön osallistuvien tehtävät:

Rehtori

- vastaa lukion opiskeluhoitojen toiminnasta, tuloksellisuudesta ja kehittämisestä

Aineenopettaja

- seuraa opiskelijoiden hyvinvointia ja osallistumista opetukseen
- merkitsee päivittäin opiskelijoidensa poissaolot Wilmaan
- konsultoi erityisopettajaa opiskelijoiden oppimisvaikeuksista tarvittaessa
- sopii tarvittaessa opiskelijan kanssa tukiopestuksesta ja/tai muista opiskelujärjestelyistä

Ryhmänohjaaja

- käy kahdenkeskiset ja pienryhmäkeskustelut opiskelijan kanssa
- tarkistaa opiskelijan opiskelumenestyksen jaksoittain
- keskustelee opiskelijan kanssa ja tarvittaessa huoltajan sekä aineenopettajien kanssa opiskelijan hyvinvoinnin edistämiseksi

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto ohjaa opiskelijoita huolehtimaan terveydestään, auttaa eteenpäin eri elämäntilanteissa ja tukee opiskelua sekä tulevaa työkykyä. Asetuksen (338/2011) mukaisesti terveystarkastus tehdään jokaiselle 1. vuosikurssin opiskelijalle. Muissa terveyteen liittyvissä asioissa opiskelijat voivat tulla terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta päivystysaikoina. Opiskelija voi myös varata ajan vastaanotolle puhelimitse tai Wilma-viestillä.

Terveydenhoitaja	Miia Hovikorpi
Vastaanotto	Vastaanottoaika varataan wilma-viestillä/puhelimessa
puh.	050 440 0324
sähköposti	miia.hovikorpi@pihlajalinna.fi

Kunnan on järjestettävä opiskelijalle vähintään kerran suun terveystarkastus. Opiskelijat varaavat itse ajan hammastarkastuksiin. Hoito on maksutonta alle 18-vuotiaille. Jos opiskelija joutuu käymään hammashuollossa kouluajalla, tulee käynnistä pyytää todistus hammashuollossa

Erityisopettaja

Erityisen tuen avulla autetaan ensisijaisesti opiskelijaa, jolla on kielellisiä erityisvaikeuksia tai muita oppimisvaikeuksia. Tuki on pedagogista tukea, joka kohdistuu oppimaan oppimiseen ja itsetunnon vahvistamiseen oppijana.

Luki- seulontatesti järjestetään kaikille ensimmäisen vuoden opiskelijoille alkusyksyn aikana. Seulontatestin jälkeen järjestetään tarvittaessa jatkotesti. Huoltajille tiedotetaan testin järjestämisestä.

Erityisopettaja
sähköposti

Sari Kaunisto
sari.kaunisto@taidekaupunki.fi

Psykologi

Psykologin vastaanotolle voi hakeutua kouluterveydenhoitajan, kuraattorin, opinto-ohjaajan tai opettajan ohjaamana.

Psykologiin kannattaa olla yhteydessä

- jos sinulla on elämäntilanteeseen tai elämänhallintaan liittyviä pulmia
- jos tarvitset apua motivaation puutteeseen tai kouluväsymykseen
- jos sinulla on ihmissuhdevaikeuksia
- jos koet tarvitsevasi apua masennukseen, ahdistukseen, pelkoihin tai jännittämiseen liittyen
- jos tarvitset apua tulevaisuutesi suunnittelun kanssa

Psykologi Miiä-Eerica Lius-Lahtinen
puh. 044 466 3355

Kuraattori

Kuraattorin vastaanotolle voi hakeutua ottamalla yhteyttä puhelimitse, Wilma-viestillä, sähköpostitse tai kouluterveydenhoitajan, lukiopsykologin, opinto-ohjaajan, ryhmäohjaajan tai opettajan ohjaamana. Kuraattoriin kannattaa olla yhteydessä esim.

- jos kaipaat neuvoja itsenäistymiseen, asumiseen, toimeentuloon ja sosiaaliturvaan tai viranomaisasiointiin liittyvissä kysymyksissä.
- jos koet pulmia omassa elämäntilanteessasi tai elämänhallinnassasi
- jos sinulla on ongelmia kotona, koulussa tai ihmissuhteissasi
- jos tarvitset uniopastusta
- jos sinua tai opiskelutoveriasi kiusataan
- jos päihteiden käyttö tai pelaaminen huolestuttaa

Lukiokuraattori
puh.
sähköposti

Taru Helin
Yhteydenotot puhelimitse/wilmassa
044 728 8207
taru.helin@taidekaupunki.fi

LUKIO-OPINNOT

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Lukion oppimäärän tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta ja oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä.

Opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä enintään neljässä vuodessa, jollei koulutuksen järjestäjä myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseen.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisää aikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa. Opiskeluoikeutensa menettää myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. (Lukiolaki §24/2018)

Jos opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhempänä ajankohtana. Koulutuksen järjestäjä antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.

Oppivelvollisen katsotaan menettäneen opiskeluoikeutensa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei osallistu opetukseen. (Lukiolaki §24/2018)

Lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä. Lukio-opinnot muodostuvat lukiokoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (810/2018) liitteen 1 mukaisista pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista, joita koulutuksen järjestäjän tulee tarjota opiskelijalle. Valtioneuvoston asetuksen mukaisia valtakunnallisia valinnaisia opintoja nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärään tulee sisältyä vähintään 20 opintopistettä. Oppimäärään voi lisäksi sisältyä lukiodiplomeita ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla.

Opintojen suoritusjärjestyksestä päätetään lukion opetussuunnitelmassa.

Lukion koko oppimäärä on saavutettu, kun kaikkien opinto-ohjelmaan kuuluvien aineiden oppimäärät on suoritettu hyväksytysti. Tämän jälkeen voi saada lukion päättötodistuksen.

Lukio-opintojen päätteeksi järjestetään ylioppilastutkinto, jossa testataan lukion oppimäärän hallinta ja kypsyys. Yo-tutkinnosta saa yo-todistuksen, jolla haetaan Suomessa yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Ylioppilastodistuksen saaminen edellyttää lukion päättötodistuksen saamista.

Oppivelvollisuuden laajenemisesta 18 ikävuoteen huolimatta, lukio-opiskelija voi hakea KELA:n opintotukea. Ajantasainen tieto opintotuesta löytyy KELA:n internetsivuilta.

OPISKELU LUKIOSSA

RYHMÄNOHJAAJA

Ryhmänohjaajasi tapaat viikoittaisessa ryhmänohjaustuokiossa (rotovi), joka pidetään torstaisin klo 11.35 - 12.15 välisenä aikana (ryhmänohjaaja kertoo alkamisajankohdan) ryhmän kotiluokassa (päättöviikolla rotovia ei yleensä pidetä, ellei erityistä tarvetta ilmene). Ohjausryhmä on lukiolaisen pysyvä kotiryhmä ja ryhmänohjaaja on hänen lähin tukihenkilönsä ja opinto-ohjaajansa. Rotoveissa käsitellään kaikki ajankohtaiset ilmoitusasiat liittyen opiskeluun, päättöviikkoihin, ylioppilaskirjoituksiin jne. Ryhmänohjaaja myöntää luvan 1 - 3 päivän mittaisiin poissaoloihin. Rotoviin osallistuminen on välttämätöntä. Ryhmänohjaustuokiot kuuluvat pakolliseen opinto-ohjaukseen. Ryhmänohjaaja seuraa opiskelijan läsnäoloa ryhmänohjaustuokioissa vuosittain, ja mikäli opiskelijalle kertyy vuodessa poissaoloja rotoveilta yli viisi, hänen on läpäistävä puuttuvat ryhmänohjaustuokiot korvaava koe.

OPO

Mäntän lukiossa toimii sivutoiminen opinto-ohjaaja. Opo ohjaa Sinua kaikessa opiskeluun liittyvässä: opiskelusuunnitelman laatimisessa tai sen muuttamisessa, ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautumisessa, Wilman käytössä, jatko-opintojen ja ammatinvalinnan pohtimisessa. Voit varata ajan listasta, joka on opon ovessa, pysäyttää käytävällä, tulla opettajainhuoneeseen tai lähettää wilma-viestin. Opo on myös Facebookissa nimellä Mäntän lukion opo. Tykkäämällä sivusta voit saada omalle etusivullesi ajankohtaista tietoa lukioon ja jatko-opintoihin liittyen. Voit myös laittaa opolle sitä kautta henkilökohtaisen viestin ilman kaveripyynnöä. Opon työtila löytyy alakerrasta. Tervetuloa!

REHTORI

Rehtori laatii lukujärjestykset ja hyväksyy opinto-ohjelmasi muutokset. Jos sinulla on lukion ulkopuolisia suorituksia (esim. musiikkiopistosta), sovit niiden hyväksymisestä ohjelmaasi rehtorin kanssa.

KOULUSIHTTEERI/KANSLIA

Koulusihteeri palvelee sinua kansliassa. Hänen puoleensa voit kääntyä mm. koulumatka- ja opintotukiasioissa sekä myös yo-kirjoituksiin liittyvissä asioissa. Kansliasta saat tarvittavat todistukset, ilmoittautumis- ja anomus-lomakkeet.

Kansliaan tulee ilmoittaa osoite-, ym. tiedoissasi tapahtuvat muutokset, jotta opiskelijatietorekisteri pysyy ajan tasalla.

Kanslian palveluajat ovat päivittäin klo 8.30 – 11.00 ja 12.00 - 13.15.

OPINTO-OHJAUSTUNNIT

Lukion opetussuunnitelma sisältää kaksi (2) kaikille opiskelijoille yhteistä pakollista opintojaksoa. Ensimmäinen on hajautettu kolmelle opintovuodelle siten, että joka vuosi sitä opetetaan yhdessä tai kahdessa jaksossa. Ryhmänohjaustuokit sekä lukion jälkeisiin jatko-opintoihin liittyvät opintoretket kuuluvat myös pakolliseen opoon.

PÄÄTTÖVIKKO

Lukuvuosi on jaettu kuuteen eri jaksoon, ja jokaisen jakson lopussa on **päätöviikko (5 pv)**. **Uusintakoe** järjestetään viikon sisällä jaksotodistusten antamisesta. Samalla pidetään myös **rästikoe**, johon voivat osallistua opettajan kanssa asiasta sovittuaan ne opiskelijat, jotka ovat olleet sairauden tai muun pätevän syyn vuoksi poissa varsinaisesta kokeesta (myös itsenäisesti kursseja suorittavat). **Jos sairastuu päätöviikolla**, siitä on **ilmoitettava opintojakson opettajalle wilmassa**, muuten ei ole oikeutta osallistua rästikokeeseen.

Uusintaan osallistuvat ne, jotka ovat saaneet hylätyn ja haluavat korottaa arvosanan hyväksytyksi. Sekä **rästi- että uusintakokeeseen ilmoittaudutaan lomakkeella, joka jätetään täytettynä kansliaan.**

Päätöviikolla on yleensä viisi koetta (= yhtä monta kuin on jaksossa opiskeltavia aineita, lukuun ottamatta esim. opoa, kuvista yms.) aamupäivisin. Mikäli jostakin aineesta ei pidetä koetta, päätöviikon tunnit ovat normaalia opetusta. Kokeen kesto on kahdesta neljään tuntia. Ennen koetta pidetään ns. **valmistelutunti** ja kokeen jälkeen **selitystunti**. Nämä tunnit ovat sekä pakollisia että hyödyllisiä. Muita oppitunteja ovat hajautettujen aineiden mm. liikunnan, kuvataiteen ja musiikin kurssit. Kokeiden sijaan jakson päätöviikko voi sisältää teemallisia kokonaisuuksia.

Päätöviikon koulupäivät voivat olla tavallista lyhyempiä, joten lukuaikaa on. Silti on tärkeää muistaa, että **kokeisiin valmistaudutaan koko jakson ajan** tekemällä tehtävät ja kertaamalla tunneilla käsitellyt asiat. Yhden illan aikana ei voi oppia koko opintojakson sisältöä!

OPINTOJAKSON UUSIMINEN

Mikäli koe ei suju toivotulla tavalla ja jaksotodistukseen tulee opintojakson arvosanaksi 4 tai soveltavasta opintojaksosta hylätty H, on mahdollista yrittää suorittaa opintojakso uusintakoepäivänä seuraavan jakson alussa. Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan kansliasta saatavalla lomakkeella. Jos uusintakoe ei mene läpi, hyväksyttävän arvosanan saamiseksi on osallistuttava opintojaksolle uudelleen.

HYVÄKSYTYN OPINTOJAKSON UUSIMINEN

Jos et ole tyytyväinen jostakin opintojaksosta saamaasi arvosanaan, voit korottaa sitä osallistumalla kurssille uudelleen. Valitse opintojakso uudelleen Wilmasta. Parempi arvosana jää voimaan.

Opiskelija voi kerran lukuvuodessa yrittää korottaa **yhtä edellisen vuoden hyväksytyä arvosanaa**. Korotusmahdollisuus järjestetään lukuvuoden alussa elokuussa. Korotukseen ilmoittaudutaan samalla lomakkeella kuin muuhunkin uusintakokeeseen. Kokeeseen on ilmoittauduttava kansliaan viimeistään elokuun alussa. Arvosanoista parempi jää voimaan.

ITSENÄINEN OPISKELU

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä arvioidaan myös tällöin riittävän laaja-alaisesti opintojakson kokonaisuuden kannalta.

Opettaja voi perustellusta syystä myöntää opiskelijalle luvan suorittaa opintojakso itsenäisesti. Tällaisia syitä ovat opintojaksojen päällekkäisyys, jokin muu ajankäyttöön liittyvä pätevä syy tai opiskelijan erityinen tuen tarve. Opettaja ja opiskelija keskustelevat yhdessä edellytyksistä itsenäiseen suorittamiseen. Opintojakso suoritetaan ensisijaisesti siinä jaksossa, jossa se on tarjolla normaaliopetuksessa. Opettaja ohjaa itsenäistä suorittamista ja sopii kirjallisesti opiskelijan kanssa suorittamisen aikataulusta, ohjauksesta, suoritustavasta ja arviointiperusteista. Itsenäinen suoritus jätetään arvosteltavaksi jakson loppuun mennessä tai opettajan kanssa sovittuna aikana.

Opiskelijan itsenäisesti suorittama opintojakso arvioidaan noudattaen samoja arviointiperiaatteita kuin lähiopetuksessa. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, myös opintojen edistymisen arviointiin ja opiskelijan erilaisten tuotosten arviointiin. Myös opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi muun muassa opintojakson arviointikeskustelua. Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään hyväksytty arvosana.

POISSAOLOT

Koulusta ei saa olla ilman pätevää syytä tai ilman lupaa poissa. Jos opiskelija on estynyt saapumasta kouluun eikä hän ole saanut etukäteen lupaa poissaoloon, hänen itsensä tai hänen

huoltajansa on ilmoitettava poissaolosta ryhmänohjaajalle, mikäli poissaolo jatkuu yli kolme päivää.

Jos opiskelija tarvitsee vapaata, on hänen pyydettävä siihen lupa etukäteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta, yli kolmen päivän poissaoloon lupa pyydetään rehtorilta. Anomuslomakkeita saa kansliasta. Ennen luvan myöntämistä on opiskelijan selvitettävä rehtorille, miten hän hoitaa opintonsa poissaolon aikana. Kesken päivän poistumiseen opiskelijalla on oltava lupa terveydenhoitajalta, ryhmänohjaajalta, opettajalta, opinto-ohjaajalta tai rehtorilta. Etukäteen tiedossa olevaa menoa ei hyväksytä poissaoloksi, ellei ole kysytty lupaa ennalta.

Opiskelijan on selvitettävä jokaisen tunnilta poissaolonsa (myös luvalla tapahtuneet) syy välittömästi kurssin opettajalle. Selvitetyksi poissaoloksi katsotaan lääkärin tai terveydenhoitajan antama todistus sekä rehtorin, ryhmänohjaajan, opettajan tai opinto-ohjaajan myöntämä tai huoltajan/vanhemman todistama poissaolo. Alle 18- vuotiaiden opiskelijoiden huoltajille annetaan tunnukset Wilma-järjestelmään, jossa huoltaja selvittää opiskelijan poissaoloja ja lähettää viestejä ryhmänohjaajille ja opettajille.

Poissaolojen vaikutus opintojaksojen arviointiin

Yli kahdeksan tunnin poissaolo opintojaksolta merkitsee sitä, että kurssi hylätään, paitsi jos opiskelija on ollut todistettavasti sairaana (lääkärin tai terveydenhoitajan todistus tai muu virallinen selvitys asiasta). Opiskeluhaullolliset perusteet voivat myös olla perusteena poissaolorajasta poikkeamiseen.

Yli 15 minuutin myöhästymisestä merkitään yksi poissaolotunti ja kolmesta alle 15 minuutin myöhästymisestä yksi tunti. Poissaolosta aiheutuneen jälkeen jäämisen korjaamiseksi opiskelija neuvottelee opettajan kanssa mahdollisista lisätehtävistä ja poissaoloja korvaavista tehtävistä. Poissaolot, jotka voidaan tulkita aiheettomiksi tai joista opiskelija ei ole omatoimisesti antanut selvitystä, vaikuttavat kurssiarvosanaan alentavasti opintojakson alussa ilmoitetulla tavalla.

ARVIOINTI

- Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan siitä yksi arvosana. Jos kyse on usean oppiaineen yhteisestä opintojaksosta, arvosanat annetaan oppiaineittain.
- Numeroarvioinnissa opintojaksot arvioidaan toisistaan riippumatta asteikolla 4 - 10. Numero 4 on hylätty, 5 välttävä, 6 kohtalainen, 7 tyydyttävä, 8 hyvä, 9 kiitettävä ja 10 erinomainen. Soveltavista opintojaksoista annetaan merkintä suoritettu S tai hylätty H.
- Opintojakson arviointi perustuu paitsi kirjalliseen kokeeseen (ei aina) myös jatkuvaan näyttöön eli tuntiaktiivisuuteen, kotitehtäviin ja erilaisten tuotosten arviointiin. (Tuotokset on palautettava ajoissa opettajalle!)
- Sellaisista aineista, joiden oppimäärä opiskelijalla käsittää vain yhden opintojakson, tulee todistukseen suoritusmerkintä S, ellei opiskelija ilmoita haluavansa numeroa. Sama koskee

liikuntaa. Selvyyden vuoksi numero tulee jaksotodistukseen kaikille. Ennen päättötodistusta kysytään, mitkä oppiaineet halutaan arvosteltavaksi numeroin, mitkä suoritettu -merkinnällä.

- Koko oppimäärän arviointi: Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen perusteella.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti.

Oppimisen tuen tarpeet, kuten sairaudesta tai vammasta johtuvat haasteet, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa arvioinnissa huomioon siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisiiin tapoihin osoittaa osaamisensa.

Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

<i>Opiskelijan opiskelemissa pakollisia ja valinnaisia opintoja,</i>	<i>joista voi olla hylättyjä opintoja enintään</i>
<i>2–5 opintopistettä</i>	<i>0 opintopistettä</i>
<i>6–11 opintopistettä</i>	<i>2 opintopistettä</i>
<i>12–17 opintopistettä</i>	<i>4 opintopistettä</i>
<i>18 opintopistettä tai enemmän</i>	<i>6 opintopistettä</i>

Oppiaineisiin liittyviä paikallisia valinnaisia ja soveltavia opintoja voidaan pitää arvosanaan vaikuttavana lisänäytönä. Huomaa kuitenkin, että paikallista soveltavaa opintojaksoa, josta on arvosana H, ei lasketa kokonaisopintopisteiden määrään. Kunkin aineen oppimäärän arvostelun pohjaksi lasketaan kaikkien (valtakunnallisten) opintojaksojen arvosanojen aritmeettinen keskiarvo.

Oppiaineen oppimäärän arvioinnin suorittajalla on mahdollisuus myös korottaa arvosanaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat aineen opiskelun päättövaiheessa opintojaksojen arvosanojen keskiarvon perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

PLAGIOINTI

On kiellettyä jäljentää toisen tekemiä tekstejä tai muita aineistoja. Se, joka esittää omissa nimissään toisen tekemää, syyllistyy plagiointiin. Plagiointia on lyhyidenkin tekstikatkelmien varastaminen toiselta. Saat kyllä käyttää toisilta saatuja tietoja, mutta sinun on muokattava niistä oma tuotoksesi. Se on tietysti työläämpää, mutta oppimisen kannalta tuloksellisempaa. Kun muokkaat tekstiä, se jäsentyy samalla omien aivojesi tietovarantoon. Plagiointia välttäminen on siis oppijan omakin etu. Ennen kaikkea se sisältyy reiluun peliin, jota tutkivassa työssä on noudatettava. Muunlaista vilppiä on esimerkiksi työn tekeminen rehellisen näköiseksi, vaikka lähteet olisi keksitty tyhjästä, tai lähteen sisällön vääristeleminen. Lähde on kunnioitettava niin, että sen tekijä voi hyväksyä esittämäsi tiedot.

Plagioinnista rangaistaan koulussamme seuraavasti:

- Yhdestä rikkeestä seuraa kyseisen tehtävän hylkääminen.
- Jos rike on toistuva, hylätään koko kurssi.
- Jos plagiointia on useassa oppiaineessa, seuraa rehtorin puhuttelu.

OPINTOSUUNNITELMAN MUUTTAMINEN

Opintosuunnitelman muutokset tehdään opon kanssa varaamalla aika opon tapaamiseen.

Aloitettujen opintojaksojen voi keskeyttää ilmoittamalla asiasta itse opintojakson opettajalle. Opintojakso on keskeytettävä viimeistään kokeessa, siten ettei jätä arvosteltavaa suoritusta ja ilmoittaa opettajalle keskeytyksestä. Mikäli jättää kokeensa arvosteltavaksi, opintojaksoa ei voi myöhemmin mitätöidä.

OMAN LUKUJÄRJESTYKSEN LAATIMINEN JA WILMA

Lukiolaisten valintojen perusteella rehtori on tehnyt uusille opiskelijoille jakso- suunnitelman, jota voi itse muuttaa joko käymällä opon juttusilla tai tekemällä itse muutokset **Wilmaan**. Wilma-ohjelma mahdollistaa opiskelijoille ja opettajille Primuksen käytön Internetin välityksellä.

Uudet opiskelijat valitsevat pääsääntöisesti sellaisia opintoja, joissa ei ole z-kirjainta. Jos he osallistuvat vanhan opetussuunnitelman, LOPS 2016, mukaisille kursseille, heidän on syytä selvittää opolta, mitä ko. kurssi vastaa uudessa opetussuunnitelmassa.

Opiskelijat voivat

- Tarkistaa ja muokata osoite- ja henkilötietojaan (**Ilmoita muutoksista aina myös kansliaan!**)
- Tehdä valintansa opintotarjottimelta ilmoittautumisaikana
- Nähdä ja tulostaa suoritukset ja työjärjestykset
- Tulostaa esim. opintorekisteriotteen
- Vastata kyselyihin

Ilmoittautumisaika on aina ennen uuden jakson alkua. Kukin saa **oman salasanan**, jolla hän pääsee katselemaan ja tekemään omia valintojaan miltä tahansa tietokoneelta, jossa on internet-yhteys.

Wilma on kaiken aikaa selattavissasi, mutta muutoksia voi tehdä vain ilmoitettuna aikana.

Wilmaan on määrätty ryhmäkoon yläraja. Kun merkkait itsesi uuteen ryhmään, muista myös poistaa itsesi vanhasta ryhmästä, jotta Wilma pysyisi ajan tasalla. Seuraa myös muutoksen vaikutusta koko lukuvuoden ohjelmaasi. Jos et mahdu ryhmään, johon sinun olisi välttämätöntä päästä, käy keskustelemassa opon kanssa. Ota yhteyttä opoon myös, jos tarvitset apua Wilman käytössä.

OPPIMISEN TUKEA

Opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea

yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. (Lukiolaki §28/2018)

OPPIMISEN JA OPISKELUN TUKEA

Oppimisen ja opiskelun tuen tarkoituksena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen suorittamisessa. Opiskelija voi olla tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan, tai tuen tarve voi johtua esimerkiksi kielellisestä, matemaattisesta, motorisesta tai tarkkaavaisuuden häiriöstä. Se voi liittyä myös sosiaalisiin vaikeuksiin, mielenterveyden tai elämäntilanteen ongelmiin.

Tuki järjestetään ottaen huomioon opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, vahvuudet ja kehitystarpeet. Oppimisen ja opiskelun tukeminen merkitsee yhteisöllisiä ja opiskeluympäristöön liittyviä ratkaisuja sekä opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaamista. Keskeisiä asioita ovat oppimisen esteettömyys, oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy ja varhainen tunnistaminen. Huomiota kiinnitetään opiskelijan oppimisen valmiuksiin, oppimaan oppimisen taitojen kehittämiseen ja mahdollisuuteen ottaa vastuuta omasta opiskelustaan, sen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Opiskelijoille ja huoltajille annetaan tietoa tuen saannin mahdollisuuksista ja huoltajia kannustetaan tukemaan osaltaan opiskelijan tavoitteellista oppimista.

Opettaja suunnittelee tukitoimet yhdessä opiskelijan kanssa sekä yhteistyössä muiden mahdollisten asiantuntijoiden kanssa. Jokaisen opettajan tehtävänä on antaa kannustavaa palautetta ja ohjata tukea tarvitsevaa opiskelijaa siten, että hänen itseluottamuksensa, itsearviointitaitonsa ja oppimaan oppimisen taitonsa sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. Opiskelijan tarvetta erityisjärjestelyihin ylioppilastutkinnon kokeissa arvioidaan hänen lukioaikana tarvitsemansa ja saamansa tuen pohjalta. Häntä ohjataan tarvittavien lausuntojen hankkimisessa sekä sovitaan yhteistyöstä opiskelijan tarvitsemien erityisjärjestelyjen kokeilemiseksi ja harjoittelemiseksi.

Tukimuotoina voivat olla opetuksen eriyttäminen ja muut pedagogiset ratkaisut, kurssien valintamahdollisuuksien hyödyntäminen, monipuolinen opinto-ohjaus ja ryhmäohjaajan tuki. Oppimistilanteet ja kokeet pyritään järjestämään siten, että opiskelijan yksilölliset tarpeet otetaan huomioon. Lukiolain 13 §:n (629/1998, muutettu lailla 478/2003) mukaan opiskelijan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin lukiolaissa ja -asetuksessa säädetään ja lukion opetussuunnitelmassa määrätään. Tarvittavat tukitoimet ja tuki eri oppiaineissa voidaan sopia kirjattavaksi opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Opiskelijaa ohjataan tarvittaessa hakemaan lukiolain 29 §:n 2 momentin mukaisia palveluja. Oppimisen ja opiskelun tuen rinnalla opiskelija voi saada myös yksilökohtaista opiskeluhoitoa.

TUKIOPETUS

Opiskelijalla on mahdollisuus saada tukiovetusta. Edellytyksenä on opiskelun asianmukainen hoitaminen. Tukiovetusta saadakseen opiskelija ottaa yhteyttä aineenopettajaan.

KOULUSTA EROAMINEN

Mikäli aiot erota koulusta, haet kansliasta eroamisilmoituslomakkeen, jonka jälkeen keskustele ensin ryhmänohjaajan tai opion kanssa. Palautat eroamisilmoituksen täytettynä kansliaan, jonka jälkeen sinulle tehdään erotodistus.

OPISKELIJAKUNNAN TOIMINTA

Mäntän lukion opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki koulun opiskelijat. Sen tarkoituksena on virkistää ja motivoida opiskelijoita koulutyön ohessa sekä tuoda esille opiskelijoiden mielipiteitä, järjestää keräyksiä ja yhteisiä tilaisuuksia. Yhteinen toiminta luo yhteishenkeä!

Jos olet kiinnostunut opiskelijakunnan toiminnasta, ja sinulla on ideoita ja tarmoa, olet tervetullut opiskelijakunnan hallitukseen, johon kuuluu kuusi varsinaista jäsentä (mm. puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri). Opiskelijakunnan hallituksen jäsenten vaalit järjestetään marraskuussa. Opiskelijakunnan hallituksessa toimimisesta voidaan lukea hyväksi opintopiste/opintopisteitä lukion oppimäärään rehtorin harkinnan mukaan.

OPINTOSOSIAALISET EDUT

Oppivelvollisuus laajenee 1.8.2021. Toisen asteen opinnoista tulee maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Opiskelija voi saada jatkossakin opintotukea sekä koulumatkatukea, mutta niihin tulee muutoksia. Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu opiskelija ei voi saada opintorahan oppimateriaalilisää. Muuta opintotukea hän voi saada samoin kuin muut opiskelijat.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat saavat koulumatkatukea erilaisilla ehdoilla kuin muut opiskelijat. Koulumatkatukeen tulee 1.8.2021 myös sellaisia muutoksia, jotka koskevat kaikkia opiskelijoita. Koulumatkatuen saamiseen vaikuttavat opinnot, matkalipun hinta sekä koulumatkojen pituus ja määrä. Maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat voivat saada koulumatkatukea, jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä yhteen suuntaan.

Koulumatkatuki muuttuu 1.8.2021 alkaen kaikilla opiskelijoilla. Elokuusta alkaen koulumatkatukea voi saada, vaikka opiskelijalla ei ole päivittäistä koulumatkaa. Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 10 päivänä kuukaudessa. Tuki on täysimääräinen, jos opiskelija kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 15 päivänä kuukaudessa. Jos kuukaudessa on 10–14 tukeen oikeuttavaa matkapäivää, opiskelijan saama koulumatkatuen määrä on pienempi.

Koulumatkatukea haetaan erikseen joka lukuvuosi. Uusittu koulumatkatuen lomake Koulumatkatukihakemus KM 1 jätetään oppilaitokseen. Koulumatkatukea ei voi hakea verkossa Kelan asiointipalvelussa.

Tarkemmat tiedot opintotuesta ja koulumatkatuesta löytyy <https://www.kela.fi/oppivelvollisuus-laajenee>

OHJEITA, SÄÄNTÖJÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Järjestyssääntöjen tarkoitus on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista ja kouluyhteisön turvallisuutta sekä viihtyisyyttä. Järjestyssäännöt tukevat opetussuunnitelmassa hyväksytyjen opetus- ja kasvatustoiminnan tavoitteiden saavuttamista.

Kouluyhteisön jäsenten tulee asiallisella ja rehellisellä käytöksellään pyrkiä ylläpitämään ja edistämään koulun työrauhaa. Säännöt ovat välttämättömiä kouluyhteisön toiminnalle päivittäisen työn mahdollisimman rauhallisen sujumisen sekä yhteisön jäsenten viihtyvyyden ja turvallisuuden kannalta. Säännöt totuttavat yhteisön jäsenet vastuuseen ja takaavat myös oikeuksia kouluyhteisön jäsenille.

Järjestyssäännöt eivät sisällä yksinomaan kieltoja ja rajoituksia, vaan myös tietoja jokaiselle kuuluvista oikeuksista. Noudattamalla sääntöjä ja osallistumalla niiden kehittämiseen kouluyhteisöön kuuluvat kasvavat yhteistyökykyisiksi ja toisia ihmisiä arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Järjestyssääntöjä noudatetaan koulualueella kouluaikana ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa koulun ulkopuolella. Työjärjestyksessä mainittu koulutyö on järjestyssääntöjen alaista toimintaa.

TUPAKOINTI

Tupakkalaki (2010/698 12§) kieltää tupakoinnin koulussa ja koulualueella sekä sen välittömässä läheisyydessä (esim. koulun pysäköintialueella ja alueella, mihin on näköyhteys). Kielto koskee myös nuuskaa ja sähkötupakkaa.

KURINPITO (lukiolaki §41/2018)

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

YLIOPPILASTUTKINTO

Lukio-opintojen päätteeksi suoritetaan valtakunnallinen päättötutkinto eli ylioppilastutkinto. Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin. Tutkinnon suorittamista varten kaikissa lukioissa järjestetään yhtä aikaa kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ylioppilaskokeet.

Tutkinnon suorittamisen voi hajauttaa, mutta se on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. Opiskelijalla on oikeus osallistua tietyn aineen ylioppilaskokeeseen, kun kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset kurssit on suoritettu.

Ylioppilastutkinnon hyväksyttävästi suorittaneet saavat ylioppilastutkintotodistuksen. Todistus annetaan sinä tutkintokertana, jolloin kaikki pakolliset kokeet on hyväksytysti suoritettu. Ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista opiskelijan tulee suorittaa lukion koko oppimäärä.

Tutkinnon rakenne niille, jotka aloittavat tutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen

- Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava viisi koetta, joihin sisältyy äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine.
- Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe (A-kieli tai pitkä matematiikka).
- Kokelas voi viiden kokeen lisäksi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.
- Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden koe voi olla oppimäärään suomi toisena kielenä ja kirjallisuus perustuva koe, jos kokelaan oma äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame ja hän on opiskellut lukion oppimäärän mukaiset suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän pakolliset opinnot, jotka ovat kokeeseen osallistumisen edellytyksenä lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalle, tai jos kokelas on viittomakieltä äidinkielenään tai ensikielenään käyttävä (L 502/2019, 11 §). Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe suoritetaan äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kirjoituspäivänä erikseen julkaistavan aikataulun mukaisesti.

Osallistumisoikeus

Lukion opiskelija voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen, kun

- asianomaisen oppiaineen kaikki pakolliset opinnot on opiskeltu.
- kuusi opintopistettä on suoritettu kielessä, jossa ei ole pakollisia opintoja.
- neljä opintopistettä opiskeltu reaaliaineessa, jossa ei ole pakollisia opintoja.

Opintojen tulee olla opiskeltu ennen koepäivää, äidinkielen kokeessa ennen ensimmäistä koepäivää.

Rehtorin päätöksellä kokeeseen voi erityisestä syystä osallistua myös lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava, joka ei ole opiskellut edellä mainittuja opintoja, mutta jolla muutoin voidaan katsoa olevan riittävät edellytykset kokeesta suoriutumiseen (L 502/2019, 7 §). Tämä voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun henkilö on oppinut jonkin kielen ulkomailla tai hänellä on ollut pitkäaikainen sairaus, joka on estänyt opiskelemasta vaadittavia opintoja.

Osallistumisoikeus Mäntän lukion järjestämiin yo-kirjoituksiin muille kuin Mäntän lukion kirjoilla oleville opiskelijoille

Lukiokoulutuksen järjestäjä on velvollinen järjestämään ylioppilastutkinnon kokeet myös koulutuksen järjestäjän lukiossa aiemmin ylioppilastutkinnon suorittaneelle henkilölle, joka uusii tutkintoon sisältyvän kokeen tai täydentää tutkintoaan, sekä henkilölle, joka on aiemmin opiskellut koulutuksen järjestäjän lukiossa ja suorittaa erillisen kokeen.

Mikäli koulutuksen järjestäjä, jonka lukiossa henkilö on suorittanut ylioppilastutkinnon, ei enää järjestä lukiokoulutusta, on henkilöllä oikeus suorittaa koe asuinpaikkaansa lähinnä olevassa lukiossa.

Ylioppilastutkinnon kokeet tulee koulutuksen järjestäjän toimintaedellytysten salliessa järjestää myös muille henkilöille.

Tutkinnon suorittamisen kesto

- Kokeet on suoritettava 1-3 peräkkäisellä kirjoituskerralla.
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla. Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin valmistumisen edellyttämässä kokeessa kolmannella tutkintokerralla, tutkinnon suorittaminen voi ulottua kuuteen tutkintokertaan.
- Tutkintoon voi kuitenkin lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.
- Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.
- Hyväksyttyä koetta voi uusia rajoituksetta.
- Sairastuminen, ulkomailla tapahtuva päätoiminen opiskelu tai muun niihin rinnastettava painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista 1-2 tutkintokertaa.

Kokeiden uusiminen tutkinnon valmistuttua

- Tutkinnon valmistumisen jälkeen hylättyä koetta voi uusia rajoituksetta ja tutkintoa voi täydentää uusilla tutkintoaineilla ja oppimäärillä.
- Hyväksyttyä koetta voi uusia rajoituksetta.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen **kevään** ylioppilastutkinnon kokeisiin **päätyy edellisen vuoden marraskuun 23. päivänä**

Ilmoittautuminen **syksyn** ylioppilastutkinnon kokeisiin **päätyy saman vuoden kesäkuun 5. päivänä.**

Kokelas voi ilmoittautua maksuttomasti **viiteen** ensimmäiseen kokeeseen. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, kokelas valitsee maksuttomasti suoritettavat kokeet.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta hylätyn arvosanan, hän saa uusia kokeen ilman maksua muutamien poikkeuksin. Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.

Lisätietoja ylioppilastutkintolautakunnan sivuilta www.ylioppilastutkinto.fi.

Arvostelu

Kokeiden alustavan arvostelun suorittavat lukion aineenopettajat. Alustava arvostelu osoittaa viitteellisesti lopullisen koekohtaisen arvosanan. Ylioppilastutkintolautakunta määrää lopulliset koekohtaiset arvosanat. Eri tutkintokertoina voi pisterajoissa olla suuria vaihteluja.

Yo-kokeet arvostellaan 7-portaisella asteikolla seuraavasti: Laudatur(L), Eximia cum laude approbatur(E), Magna cum laude approbatur(M), Cum laude approbatur(C), Lubenter approbatur(B), Approbatur(A), Improbatur(i).

Koesuorituksen arvostelua koskeva oikaisumenettely

Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ylioppilastutkintolautakunnalle 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutetulla on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta ja arvosteluperusteiden soveltamisesta kokelaan koesuoritukseen.

Ylioppilastutkintolautakunta määrää oikaisuvaatimuksen käsittelijöiksi vähintään kaksi arvostelijaa, joista kukaan ei ole aikaisemmin arvostellut kohteena olevaa koevastausta.

Kokelaalle annetaan ylioppilastutkintotodistus tai todistus hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta sen estämättä, että hänen suoritukseensa on vaadittu oikaisua (A 612/2019, 8 §). Jos arvosana oikaisumenettelyn tuloksena muuttuu, tilalle annetaan maksutta uusi todistus.

TUNTIJAKO LOPS2021

Oppiaine	Pakolliset opinnot opintopisteinä	Valinnaiset opinnot opintopisteinä	Paikalliset syventävät/soveltava t opinnot opintopisteinä
<i>Äidinkieli ja kirjallisuus</i>	12	6	11
<i>Englannin kieli A</i>	12	4	6
<i>Saksan kieli A</i>			
<i>Ruotsin kieli B1</i>	10	4	8
<i>Saksan kieli B2</i>		16	
<i>Saksan kieli B3</i>		4	
<i>Espanja B2</i>		16	
<i>Espanja B3</i>		4	
<i>Matematiikka lyhyt</i>	12	4	4
<i>Matematiikka pitkä</i>	20	6	
<i>Fysiikka</i>	2	12	4
<i>Kemia</i>	2	8	3
<i>Biologia</i>	4	6	3
<i>Maantiede</i>	2	6	2
<i>Historia</i>	6	6	8
<i>Yhteiskuntaoppi</i>	6	2	2
<i>Uskonto / ET</i>	4	8	2

<i>Psykologia</i>	2	8	4
<i>Filosofia</i>	4	4	2
<i>Terveystieto</i>	2	4	2
<i>Kuvataide</i>	2-4	4	10
<i>Musiikki</i>	2-4	4	6
<i>Liikunta</i>	4	6	4
<i>Opinto-ohjaus</i>	4		6
<i>Tietotekniikka</i>			4
<i>Lääketieteellis- luonnontieteellinen linja</i>			2-44
<i>HUA (urheiluakatemia)</i>			2-30
<i>Yrittäjyyskasvatus</i>			2-12
<i>Temaattiset opinnot</i>		2-6	
<i>Verkko-opinnot</i>			1-9